

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 415
din 16.07.2014**

Dosar nr.: 654/2013

Petiția nr.: 5806/06.09.2013

Petent: Asociația Mișcarea Angajament Civic

Reclamat: Grădinița cu program prelungit „Lumea Copiilor” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Arlechino” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Paradisul Copilăriei” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 06 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Codrișor” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 10 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 12 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Albinuța” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Piticoț” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Rândunica” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 15 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 16 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Licurici” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr. 19 Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Dumbravă Minunată” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Pitigoii-Cinege” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Manpel” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit „Ștefania” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 03 Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 04 Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Serafim Duicu” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 08 Tg-Mureș, Școala Gimnazială „George Coșbuc” Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Europa” Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Mihai Viteazu” Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Tg-Mureș, Școala Primară Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 11, Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 12, Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Dacia” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 16, Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 14, Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 15, Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Friedrich Shiller” Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungite „Rază de soare” nr. 15, Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 07, Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Romulus Guga” Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 20, Tg-Mureș, Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Tg-Mureș, Colegiul Național „Unirea” Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Avram Iancu”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Constantin Brâncuși”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Emil Dandea”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Electromureș”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Gheorghe Șincai”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Ion Vlasiu”, Tg-Mureș, Liceul tehnologic „Traian Vuia”, Tg-Mureș, Grădinița cu program normal nr. 09, Tg-Mureș, Grădinița cu program prelungit nr 11, Tg-Mureș, Liceul vocațional de artă, Tg-Mureș, Liceul cu program sportiv „Szász Adalbert”

Obiect: nerespectarea drepturilor lingvistice referitoare la peisajul lingvistic și informarea elevilor și părinților și în limba minorităților naționale din cadrul instituțiilor de învățământ reclamate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. Asociația Mișcarea Angajament Civic cu sediul în loc. Tg. Mureș, str. Deva, nr. 3, județ Mureș

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. Grădinița cu program prelungit „Lumea Copiilor” Tg-Mureș, Str Voiniceni nr. 43,

1.2.2. Grădinița cu program prelungit „Arlechino” Tg-Mureș, Str Lebedei nr. 17,

1.2.3. Grădinița cu program prelungit „Paradisul Copilăriei” Tg-Mureș, Str Progresului nr. 1,

1.2.4. Grădinița cu program prelungit nr. 06 Tg-Mureș, Str Marasti nr. 1,

1.2.5. Grădinița cu program prelungit „Codrișor” Tg-Mureș, Str Moldovei nr. 1,

1.2.6. Grădinița cu program prelungit nr. 10 Tg-Mureș, Str Secerei nr. 2/B,

1.2.7. Grădinița cu program prelungit nr. 12 Tg-Mureș, Str Hunedoara nr. 29,

1.2.8. Grădinița cu program prelungit „Albinuța” Tg-Mureș, str Parângului nr. 23,

1.2.9. Grădinița cu program prelungit „Piticoț” Tg-Mureș, Str Voiniceni nr. 43,

1.2.10. Grădinița cu program prelungit „Rândunica” Tg-Mureș, Str Ion Buteanu nr. 18,

1.2.11. Grădinița cu program prelungit nr. 15 Tg-Mureș, str Mihai Viteazul nr.

26-28, **1.2.12. Grădinița cu program prelungit nr. 16 Tg-Mureș,** Str Sportivilor nr.2,

1.2.13. Grădinița cu program prelungit „Licurici” Tg-Mureș, Str Lamatei nr. 9,

1.2.14. Grădinița cu program prelungit nr. 19 Tg-Mureș, Str Gheorghe Marinescu nr. 9 ,

1.2.15. Grădinița cu program prelungit „Dumbravă Minunată” Tg-Mureș, Str Mincii nr. 17,

1.2.16. Grădinița cu program prelungit „Pitigoi-Cinege” Tg-Mureș, Str BD 1 Decembrie 1918 nr. 48,

1.2.17. Grădinița cu program normal Tg-Mureș, Str Căminului nr. 18

1.2.18. Grădinița cu program prelungit „Manpel” Tg-Mureș, Str Const. Roman Vivu nr. 185,

1.2.19. Grădinița cu program prelungit „Ștefania” Tg-Mureș, Str Aurel Filimon nr. 32,

1.2.20. Grădinița cu program normal nr. 03 Tg-Mureș, Str Republicii nr. 12

1.2.21. Grădinița cu program normal nr. 04 Tg-Mureș, Str Mihai Eminescu nr. 62,

1.2.22. Școala Gimnazială „Serafim Duicu” Tg-Mureș, Str Hunedoarei nr. 38,

1.2.23. Grădinița cu program normal nr. 08 Tg-Mureș, Str Budiului nr 50/A

1.2.24. Școala Gimnazială „George Coșbuc” Tg-Mureș, Str Moldovei nr. 30,

1.2.25. Școala Gimnazială „Europa” Tg-Mureș, Str Victor Babeș nr. II,

1.2.26. Școala Gimnazială „Mihai Viteazu” Tg-Mureș, Str Muncii nr. 17,

1.2.27. Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Tg-Mureș, Str. Bărăganului nr. 2B,

1.2.28. Școala Primară Tg-Mureș, Str Besa nr. 19

1.2.29. Grădinița cu program normal nr. 11, Tg-Mureș, Str. Decebal nr.8

1.2.30. Grădinița cu program normal nr. 12, Tg-Mureș, Str. Remetea nr.298

1.2.31. Școala Gimnazială „Dacia” Tg-Murfeș, Str Panselutelor nr. 6,

1.2.32. Grădinița cu program normal nr. 16, Tg-Mureș, Str. Pansutelelor nr.6

1.2.33. Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Tg-Mureș, Str Ialomiței nr. 2,

- 1.2.34. Grădinița cu program normal nr. 14, Tg-Mureș, Str. Ialomiței nr.6
- nr.13 1.2.35. Grădinița cu program normal nr. 15, Tg-Mureș, Str. Aleea Savinesti
- 23 1.2.36. Școala Gimnazială „Friedrich Schiller” Tg-Mureș, Str Aleea Carpați nr.
- 1.2.37. Grădinița cu program prelungite „Rază de soare” nr. 15, Tg-Mureș,
Str. Aleea Carpați nr.5,
- 1.2.38. Grădinița cu program normal nr. 07, Tg-Mureș, Str. Surianu nr. 3
- 1.2.39. Școala Gimnazială „Romulus Guga” Tg-Mureș, Str. Cernavoda nr. 2
- 1.2.40. Grădinița cu program normal nr. 20, Tg-Mureș, Str. Cernavoda nr. 20
- 51, 1.2.41. Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Tg-Mureș, Str. Cutezanței nr.
- 1.2.42. Colegiul Național „Unirea” Tg-Mureș, Str. Mihai Viteazu, nr. 17,
- 1.2.43. Liceul tehnologic „Avram Iancu”, Tg-Mureș, Str. Gri. Doja, nr. 13,
- nr. 11, 1.2.44. Liceul tehnologic „Constantin Brâncuși”, Tg-Mureș, Str. Victor Babeș,
- 1.2.45. Liceul tehnologic „Emil Dandea”, Tg-Mureș,
- 1.2.46. Liceul tehnologic „Electromureș”, Tg-Mureș, Str. Livezeni, nr. 5,
- 55, 1.2.47. Liceul tehnologic „Gheorghe Șincai”, Tg-Mureș, Str. B-dul 1848, nr.
- 1.2.48. Liceul tehnologic „Ion Vlasiu”, Tg-Mureș, Str. Gh Marinescu, nr. 62,
- 1.2.49. Liceul tehnologic „Traian Vuia”, Tg-Mureș, Str. Gh Doja, nr. 102,
- 1.2.50. Grădinița cu program normal nr. 09, Tg-Mureș, Str. Gh Doja, nr.102,
- 1.2.51. Grădinița cu program prelungit nr 11, Tg- Mureș
- 1.2.52. Liceul vocațional de artă, Tg-Mureș, Str. Revoluției, nr. 9,
- 1.2.53. Liceul cu program sportiv „Szász Adalbert”, Tg-Mureș, Str Pavel
Chinez, nr. 9A,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează nerespectarea drepturilor lingvistice referitoare la peisajul lingvistic și informarea elevilor și părinților și în limba minorităților naționale din cadrul instituțiilor de învățământ reclamate. Petentul consideră discriminatoriu faptul că peisajul lingvistic din cadrul instituțiilor reclamate este exclusiv în limba română.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 05.11.2013, prin adresa nr. 5806/03.10.2013 fiind citat petentul, iar prin adresa nr. 6362/03.10.2013 fiind citate părțile reclamate. Părțile au fost absente la audiere. Părțile reclamate au transmis la dosar puncte de vedere cu privire la obiectul petiției.

3.3. Prin adresa nr. 18229/28.11.2013 au fost înaintate petentului punctele de vedere transmise de părțile reclamate și s-a acordat un termen de 15 zile în vederea comunicării concluziilor scrise. Petentul a comunicat concluzii scrise prin 637/31.01.2014

3.4. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul arată că în România drepturile lingvistice ale minorităților etnice sau naționale sunt garantate de legislația națională, cât și prin Tratatul internațional ratificate de către România, care se referă la peisajul lingvistic al instituțiilor de învățământ, acestea garantează - pe lângă promovarea multiculturalismului și multilingvismului - inscripționarea unor instituții aflate în subordinea administrațiilor locale, cum ar fi școlile și grădinițele. Petentul atrage atenția că această petiție cuprinde tipuri de discriminare legate de peisajul lingvistic interior al instituțiilor reclamate și nu tratează în nici un fel probleme legate de actul educațional, cum ar fi curricula și programa școlilor.

4.1.2. Peisajul lingvistic al Instituțiilor de învățământ este alcătuit din mai multe elemente:

a. Comunicarea din partea școlii adresată elevilor și părinților (anunțuri, informații generale în legătură cu înscrieri, examene etc.).

b. Informații diseminate în incinta școlilor care sunt trimise către școli din partea altor instituții de stat cum ar fi Inspectoratul Școlar Județean, Primăria Târgu Mureș etc.

c. Denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor etc.

d. Gazete școlare.

e. Materiale didactice întocmite de către cadrele didactice ale unității de învățământ.

f. Paginile web ale instituțiilor

4.1.3. În instituțiile de mai sus informațiile periodice sau temporare care se află la intrarea și în incinta școlii sunt exclusiv în limba română, iar toate celelalte inscripții vizând (cabinete școlare, birouri, și alte săli de clasă, afișe cu privire la siguranță, încăperi auxiliare) din instituții sunt monolingve. În câteva dintre instituții există unele inscripții sporadice, dar și în acestea majoritatea informațiilor, respectiv afișele și materiale didactice sunt afișate exclusiv în limba română.

4.1.4. Direcțiunile Școlilor, Consiliile de Conducere, precum și cadrele didactice ale instituțiilor de învățământ au responsabilități prevăzute în Legi, acestea trebuie să fie îndeplinite atât în cazul elevilor de etnie română cât și a celor de etnie maghiară. Legislația României conține multe prevederi legate de drepturile lingvistice (drepturi umane!) ale minorităților naționale, nerespectarea acestora este considerată discriminatorie (vezi deciziile CNCD 172/2011, 396/2013). Elementele mai sus menționate, informațiile diseminate precum și gazetele școlare, afișajele din incintă fac parte din responsabilitățile unităților de învățământ. Acestea sunt prevăzute în diferite Legi precum și tratate internaționale ca urmare cele patru școli în speță au o responsabilitate necontestată și clară.

4.1.5. Oferirea drepturilor lingvistice precum și garantarea acestora nu se limitează exclusiv la responsabilitatea unităților de învățământ, sunt mulți actori, Instituții de stat, cum ar fi Inspectoratul Școlar Județean Mureș, Ministerul Educației care la rândul lor au un rol important în respectarea și aplicarea drepturilor lingvistice ale fiecărei minorități naționale care trăiește în prezent în România, în cazul nostru minoritatea maghiară. În același timp nu putem să nu ținem seama de responsabilitatea școlilor care nu oferă un peisaj lingvistic în concordanță cu legislația în vigoare și nu aplică demersuri în cazul unor sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii. Copiii acestor părinți sunt elevi al acestor școli care au drepturi egale cu copiii de etnie română, dar drepturile lingvistice ai copiilor maghiari suferă mari deficiențe.

4.1.6. În opinia petentului peisajul monolingvistic dovedește neasumarea responsabilității și lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice ale copiilor de etnie maghiară în cadrul instituțiilor mai sus menționate. În

cazul Școlilor Gimnaziale Europa și Dacia trebuie avut în vedere că CNCD a adoptat deja Hotărârea nr. 172/2011, prin care sancționează aceste instituții cu avertisment pentru discriminare, dar în ciuda sancțiunii aceste instituții nu s-au conformat hotărârii și nu au afișat în cadrul instituției informațiile publice, respectiv peisajul lingvistic a rămas monolingv. În consecință petentul consideră că faptele enumerate mai sus sunt acte discriminatorii referitoare la drepturile lingvistice ale elevilor de etnie maghiară și cere ca CNCD să analizeze aceste cazuri și după o atentă deliberare să ia decizia care să confirme acest lucru și să inducă modificarea situației prezente și remedierea deficiențelor observate în peisajul lingvistic ale instituțiilor în speță.

4.1.7. Prin adresa nr. 637/31.01.2014 petentul a transmis concluzii scrise precizând că, după examinarea răspunsurilor date de către instituțiile școlare, a constatat faptul că există o lipsă de cunoștință de cauză referitoare la legislația în vigoare, respectiv interpretarea și implementarea cadrului legislativ referitor la drepturile lingvistice are un caracter arbitrar. Punctele de vedere ale școlilor, trimise către CNCD reflectă clar reticiența față de implementarea unui bilingvism real, mai mult de atât, majoritatea instituțiilor reclamate au trimis un răspuns uniform în care au respins categoric cele menționate în petiție. Pe baza informațiilor primite din partea directorilor de școli, răspunsul identic a fost formulat de către consilierul juridic al Inspectoratului Județean Mureș. Răspunsul „colectiv” are un caracter forțat în care se pune un accent deosebit pe greșelile de dactilografie, pe neînțelegerea unor termeni de specialitate cum ar fi „peisaj lingvistic” totodată nu conține argumente juridice întemeiate. Acest răspuns arată clar că majoritatea conducătorilor de instituții școlare nu doresc să respecte drepturile lingvistice ale membrilor minorității maghiare. Petentul formulează concluzii scrise cu privire la punctele de vedere transmise de instituțiile reclamate:

4.1.7.1. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit nr. 06 Tg-Mureș, Str Marasti nr. 1 cu umătoarele instituții arondate: a. Grădinița cu program prelungit „Lumea Copiilor” Tg-Mureș; b. Grădinița cu program prelungit „Arlechino” Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul Grădiniței nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădinițelor este monolingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

4.1.7.2. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit nr. 16 Tg-Mureș cu structura Grădinița cu program prelungit numărul 15, Tg. Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul Grădiniței nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădinițelor este monolingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

4.1.7.3. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit „Dumbravă Minunată” Tg-Mureș, cu următoarea instituție arondată: Grădinița cu program prelungit „Pitigoi-Cinege” Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul Grădiniței nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădinițelor este monolingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Materialele trimise de către grădinița în speță sunt irelevante, pozele au fost făcute în incinta sălilor de grădiniță, nu sunt poze făcute în spațiile publice (biroul directorului, secretariat, etc.) Au

fost trimise materiale didactice care nu pot fi considerate dovezi ale bilingvismului real implementat de către instituția în speță. Este revoltător faptul că directorul instituției a colectat diverse documente compuse în limba maghiară, cum ar fi planuri didactice, procese-verbale ale educatoarelor de la secția maghiară. Aceste așa numite dovezi nu fac parte din criteriile enumerate în petiție. Ca urmare, petentul este convins că solicitările legale formulate de el nu au fost luate în serios și nici nu au fost asumate. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

4.1.7.4. Față de punctul de vedere transmis de Gimnaziul „Liviu Rebreanu” cu următoarele instituții arondate: a. Grădinița cu program prelungit „Rândunica” Tg-Mureș; b. Grădinița cu program prelungit „Licurici” Tg-Mureș; c. Grădinița cu program normal nr. 07, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădinițelor este numai parțial bilingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinițele nu au pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

4.1.7.5. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit „Ștefania” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: a. Grădinița cu program normal nr. 03 Tg Mureș; b. Grădinița cu program normal nr. 04 Tg-Mureș. Singura grădiniță care a trimis materiale doveditoare care corespund criteriilor enumerate în petiție. Fotografiiile includ inscripționarea spațiilor publice, nu au fost trimise poze din incinta sălilor de grădiniță. Între fotografiile se regăsesc dovezi ale informațiilor publice afișate în mod bilingv, inscripții de siguranță bilingve. Grădinița nu are pagină de web. Este singura grădiniță care a răspuns corect, la obiect, la cele invocate în petiție. **Potentul retrage plângerea la acest pârât, ca urmare cere încetarea procedurii în cazul Grădiniței cu program prelungit „Ștefania” Tg-Mureș.**

4.1.7.6. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit „Albinuța” Tg-Mureș cu instituția arondată Grădinița cu program prelungit „Piticot” Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic al grădinițelor este monolingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinițele nu au pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.7. Față de punctul de vedere transmis de Grădinița cu program prelungit „Manpel” Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădinițelor este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.8. Față de Grădinița cu program prelungit nr. 10 Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.9. Față de Grădinița cu program prelungit nr. 12 Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.10. Față de Grădinița cu program prelungit nr. 19 Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.11. Față de Grădinița cu program normal Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Grădinița nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.12. Față de Școala Gimnazială „Serafim Duicu” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: Grădinița cu program normal nr. 08 Tg-Mureș. Instituția nu a trimis nici un răspuns. În urma monitorizării efectuate de către petent peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Instituțiile nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.13. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „George Coșbuc” Tg-Mureș cu instituția arondată Grădinița cu program prelungit „Codrișor” Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul Grădiniței nu a trimis nici o dovadă al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale grădiniței este monolingv, afișajele maghiare sunt în incinta sălilor de clasă, spațiile publice nu sunt bilingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Gimnaziul „George Coșbuc” are pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.14. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Europa” Tg-Mureș cu instituția arondată Grădinița cu program prelungit „Căsuța din povești”. Școala Gimnazială Europa a făcut demersuri concrete ca urmare peisajul lingvistic al insituției a devenit bilingvă cu excepția informațiilor cu caracter public care sunt afișate numai în limba română. Pagina de web a instituției este redactată exclusiv în limba română. Dat fiind faptul că limba de redactarea al paginei de web a fost inclus în criteriile enumerate în petiție, petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.15. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Tg-Mureș cu instituția arondată Grădinița cu program prelungit „Paradisul Copilăriei”, Tg. Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Directorul instuțiilor a trimis dovezi irelevante (planuri calendaristice, procese verbale ale ședințelor cu părinții, chestionare etc.) totodată nu au fost trimise dovezi concrete al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale insituțiilor este monolingv, fiind primită o singură dovadă a unei săli de grădiniță, nu s-au găsit fotografii despre clasele școlare, despre afișajele sălilor de clasă, al direcțiunii, laboratoarelor, care din păcate sunt monolingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Gimnaziul „Mihai Viteazul” are pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.16. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: Școala Primară Tg-Mureș; Grădinița cu program normal nr. 11, Tg-Mureș; Grădinița cu program normal nr. 12, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Instituția școlară își exprimă intenția de a acționa în instanță asociația petentă pentru rea-credință, în același timp a trimis către CNCDD fotografii din incinta sălilor de clasă cu limba de predare

maghiară, ceea ce petentul îl considerăm un act de inducere în eroare. Direcțiunea a trimis către CNCD răspunsul formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș. Fotografiiile cu panourile informative au fost făcute în săli de clasă. În cadrul revistei cu titlul Rază de soare (monolingv), se găsește o singură pagină care conține un articol redactat în limba maghiară. Afișajele din spațiile publice sunt parțial bilingve, aceste afișaje bilingve au apărut în urma plângerii înaintate către CNCD. Informațiile cu caracter public sunt monolingve. Pagina de web este exclusiv în limba română. Instituția a trimis către CNCD hotărârea Consiliului Local Tîrgu Mureș referitor la inscripționarea bilingvă a frontispiciilor școlilor. Inscripționarea frontispiciilor școlare nu este obiectul prezentei petiții. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.17. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Dacia” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: Grădinița cu program normal nr. 16, Tg-Mureș. În ciuda faptului că Școala Gimnazială „Dacia” a fost sancționată cu avertisment în Hotărârea nr. 172/2011 directoarea pretinde că nu cunoaște conținutul acestei hotărâri, neagă cu desăvârșire demersurile inițiate de părinți, totodată a avut mai multe întâlniri cu părinții elevilor de etnie maghiară, cazul a fost mediatizat și prezentat în televiziunea locală, mai mult, o delegație de monitorizare a CNCD a efectuat o vizită de monitorizare la fața locului la începutul anului 2011. S-au făcut foarte puține demersuri, afișajele sunt parțial bilingve, informațiile cu caracter public și cele de siguranță sunt exclusiv în limba română. Dat fiind sancțiunea cu avertisment din hotărârea nr. 172/2011, petentul solicită sancționarea instituției cu amendă.

5.1.7.18. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: Grădinița cu program normal nr. 14, Tg-Mureș; Grădinița cu program normal nr. 15, Tg-Mureș. Pe baza monitorizării efectuate de către Asociația petentă Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu îndeplinește criteriile enumerate în plângere, peisajul lingvistic al instituției este bilingv. Informațiile cu caracter public sunt afișate bilingv. Pagina de web este redactată bilingv. **Potentul retrace plângerea la acest pârât, ca urmare cere încetarea procedurii în cazul Școlii Gimnaziale „Nicolae Bălcescu”.**

5.1.7.19. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Friedrich Schiller” Tg-Mureș cu următoarele instituții arondate: Grădinița cu program prelungit „Rază de soare” nr. 15, Tg-Mureș. Afișajele din spațiile publice sunt parțial trilingve (român, maghiar, german). Informațiile cu caracter public sunt monolingve. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.20. Față de punctul de vedere transmis de Școala Gimnazială „Romulus Guga” Tg-Mureș următoarele instituție arondată: Grădinița cu program normal nr. 20, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Instituția școlară își exprimă intenția de a acționa în instanță asociația petentă pentru rea-credință, în același timp nu a trimis nici o dovadă concretă. În Școala Gimnazială „Romulus Guga” și în instituția arondată nu există afișaje bilingve, informațiile cu caracter public sunt monolingve. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.20. Față de Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Tg-Mureș. Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” nu a trimis nici un răspuns, cel puțin petentul nu a găsit nici un document din partea instituției. În Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” nu există afișaje bilingve, informațiile cu caracter public sunt monolingve. Gimnaziul are pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.21. Față de punctul de vedere transmis de Colegiul Național „Unirea” Tg-Mureș. Pe lângă faptul că această instituție nu folosește răspunsul compus de ISJ, cele formulate sunt revoltătoare și în unele cazuri conțin neadevăruri. Inscripționarea pe

frontispiciul școlii nu a fost obiectul acestei petiții. Spațiile funcționale prezentate, în total cinci săli, au primit inscripționări bilingve după primirea petiției. Trebuie subliniat faptul că aceste inscripționări bilingve au declanșat conflicte interetnice între profesori, cadre didactice, mai mult de atât, fosta directoare a Colegiului a distrus unele dintre aceste inscripționări bilingve. Cazul a fost discutat și în cadrul unor ședințe al Consiliului Administrativ. Afișajele distruse nu au fost reînaltate. Informațiile cu caracter public nu sunt bilingve și nici celelalte inscripții (de siguranță, etc.), pe lângă faptul că sălile de clasă sunt numerotate. Planificările didactice atașate nu fac parte criteriilor enumerate în petiție. Mai mult de atât, materialele didactice afișate în spațiile publice sunt monolingve. Pagina de web este și în limba maghiară. Copertele anualelor prezentate este monolingvă și foarte vechi, prin urmare irelevante în acest caz. Colegiul Unirea ar trebui să fie denumită corect în mod bilingv Colegiul Național „Unirea” –Egyesülés Főgimnázium, dar direcțiunea școlii a avut grijă că în ultimii 13 ani această denumire să nu reflecte multilingvismul și multiculturalismul instituției. În prezent pe frontispiciul școlii nu este tradus denumirea școlii, pe lângă faptul că în limba maghiară există termen pentru „unire”. Direcțiunea școlii a trimis foarte multe documente irelevante care nu au nici o legătură cu cele expuse în plângere. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.22. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Avram Iancu”, Tg-Mureș. Direcțiunea școlii a trimis fragmente din răspunsul formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arătând clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Instituția școlară afirmă că membrii Asociației petente nu a vizitat liceul ceea ce nu este adevărat, dat fiind faptul că au efectuat mai multe vizite de monitorizarea în clădirile care aparțin liceului în speță. Nu au fost trimise dovezi. În Liceul tehnologic „Avram Iancu”nu există afișaje bilingve, informațiile cu caracter public sunt monolingve. Liceul „Avram Iancu” are pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.23. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Constantin Brâncuși”, Tg-Mureș. Liceul tehnologic „Constantin Brâncuși” a făcut demersuri concrete ca urmare peisajul lingvistic al instituției a devenit bilingvă cu excepția unor informații cu caracter public care sunt afișate numai în limba română. Pagina de web a instituției este redactat exclusiv în limba română. Dat fiind faptul că limba de redactarea al paginei de web a fost inclus în criteriile enumerate în petiție, petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.24. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Electromureș”, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Există numai câteva inscripții bilingve, majoritatea informațiilor fiind redactate în limba română. Informațiile cu caracter public sunt monolingve. Pagina de web este exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.25. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Gheorghe Șincai”, Tg-Mureș. Trimiterea unui răspuns care conține fragmente din documentul formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Direcțiunea Liceului a trimis dovezi irelevante (planuri calendaristice, fotografii din incinta sălilor de clasă). Totodată nu au fost trimise dovezi concrete al bilingvismului existent, peisajul lingvistic ale instituției este monolingv, fiind primite câteva dovezi despre panouri de informare parțial bilingve care sunt afișate pe coridoarele instituției, nu au fost găsite fotografii despre afișajele sălilor de clasă, al direcțiunii, laboratoarelor, care din păcate sunt monolingve. Informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Liceul tehnologic „Gheorghe Șincai” are

pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.26. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Ion Vlasiu”, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Nu există afișaje bilingve, informațiile de caracter public sunt afișate numai în limba română. Liceul tehnologic „Ion Vlasiu” are pagină de web exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.27. Față de punctul de vedere transmis de Liceul tehnologic „Traian Vuia”, Tg-Mureș cu următoarea instituție arondată: Grădinița cu program normal nr. 09, Tg-Mureș. Trimiterea răspunsului formulat de către consilierul juridic al ISJ Mureș arată clar faptul că nu există o intenție clară pentru rezolvarea problemei. Afișajele din spațiile publice sunt redactate în limba română, informațiile cu caracter public sunt monolingve. Pagina de web este exclusiv în limba română. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.28. Față de punctul de vedere transmis de Liceul vocațional de artă, Tg-Mureș. Liceul vocațional de artă a făcut demersuri concrete, ca urmare peisajul lingvistic al instituției a devenit bilingvă cu excepția informațiilor cu caracter public și a inscripțiilor de siguranță care sunt afișate numai în limba română. Pagina de web al instituției este redactat în limba română și limba maghiară. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.29. Față de punctul de vedere transmis de Liceul cu program sportiv „Szász Adalbert”, Tg-Mureș. Pe baza monitorizării efectuate de către Asociația petentă la Liceul cu program sportiv „Szász Adalbert”, aceasta a constatat că peisajul lingvistic al instituției este parțial bilingv, pe lângă inscripțiile fotografiate și trimise CNCD există și altele care nu sunt bilingve, iar marea parte a informațiilor cu caracter public afișate este monolingvă, în lb. română și inscripțiile de siguranță sunt afișate numai în limba română. Instituția nu are pagină de web. Petentul solicită ca instituția să fie sancționată cu avertisment.

5.1.7.30. În consecință petentul consideră că faptele enumerate mai sus sunt acte discriminatorii referitoare la drepturile lingvistice ale elevilor de etnie maghiară și solicită ca CNCD să analizeze aceste cazuri și după o atenă deliberare să ia decizia care să confirme acest lucru și să inducă modificarea situației prezente și remedierea deficiențelor observate în peisajul lingvistic ale instituțiilor în speță.

4.2. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale „Friedrich Shiller” Tg-Mureș

4.2.1. Școala Gimnazială „Friedrich Shiller” Tg-Mureș are în structură și Grădinița „Raza de soare”. Școala este o școală multiculturală având 3 secții de predare: română, maghiară și germană. Pe frontispiciul școlii firma este scrisă în 3 limbi. Materialele didactice și comunicările la secția maghiară sunt scrise în limba maghiară. Pe ușile direcțiunii, secretariatului, contabilității, etc. sunt înscriseri în 3 limbi. La grădinița „Raza de soare” la grupele maghiare anunțurile sunt în limba maghiară, iar comunicatele sunt făcute bilingv. Firma pentru grădinița a fost comandată de școală și va fi pusă de Primăria Tg. Mureș. La activitățile extrașcolare participă toți elevii și cadrele didactice ale școlii indiferent de etnie. În școală între elevi, cadre didactice și părinți există o relație armonioasă de prietenie, plângerea nefiind justificată. Școala Gimnazială „Friedrich Shiller” Tg-Mureș și Grădinița „Raza de soare” nu se fac vinovate de încălcarea drepturilor lingvistice ale minorităților.

4.3. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale „Romulus Guga” Tg-Mureș

4.3.1. Petentul folosește sintagma „ peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că

sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.3.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copiii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.3.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.3.4. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuiri armonioase.

4.4. Punctul de vedere al Liceului tehnologic „Ion Vlasiu”, Tg-Mureș

4.4.1. Plângerea este neîntemeiată, deoarece funcționarea în școală a claselor cu predare maghiară este în primul rând dovada de necontestat a respectării drepturilor cetățenilor proveniți din rândul minorităților naționale. În școala reclamată nu au fost înregistrate niciun fel de plângeri sau sesizări ale elevilor sau ale părinților în legătură cu încălcarea drepturilor elevilor, iar petentul nu dovedește că este reprezentanta elevilor sau părinților.

4.4.2. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le

regmenetntează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.4.3. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copiii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.4.4. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petitionerul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.4.5. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților.

4.5. Punctul de vedere al Liceului tehnologic „Avram Iancu”, Tg-Mureș

4.5.1. La Liceul Tehnologic „AVRAM IANCU” învață un număr de 475 elevi din care 41% sunt elevi de etnie maghiară, în școală desfășurându-se astfel învățământ și în limba maghiară la un număr de 9 clase din totalul de 22 de clase care funcționează în prezent la acest liceu. Toate demersurile didactice la aceste clase se desfășoară în limba maghiară, înștiințarea părinților asupra unor evenimente derulate în școală, sau informări ale acestora cu privire la comportamentul, sau rezultatele copiilor lor se realizează în limba maghiară de către dirigintele clasei, sau de către directorul adjunct, care este de naționalitate maghiară, iar în anumite situații decizionale care trebuie transmise de către directorul unității, pentru a nu se face nici un fel de confuzie dialogul se poartă prin traducerea - în caz de nevoie - în limba maghiară a comunicărilor, de către directorul adjunct. La fiecare început de an școlar, precum și la sfârșitul anului școlar, directorul adjunct se adresează și în limba maghiară elevilor, iar anunțarea elevilor premianți de la secția maghiară se face în limba maghiară.

4.5.2. În incinta școlii, elevii și cadrele didactice dialoghează și folosesc limba maghiară, planificările calendaristice a cadrelor didactice care predau la secția maghiară și care doresc, le întocmesc în limba maghiară, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice. Școala a întreținut relații de parteneriat între anii 2002-2008 cu o școală similară din Kecskemet - Ungaria, iar în toată această perioadă s-au derulat schimburi de elevi și profesori în cele mai bune și reale relații de prietenie. De asemenea au fost desfășurate foarte multe excursii, în Ungaria de către elevii de la secția maghiară și nu numai, fără ca cineva din interiorul școlii să intervină negativ în desfășurarea acestor acțiuni.

4.5.3. În incinta școlii există un avizier pentru anunțuri generale unde se găsesc și afișe în limba maghiară, dar nu s-a sesizat nici un elev sau cadru didactic de la învățământul cu predare în limba română că ar fi discriminat. Biblioteca școlii deține un număr foarte mare de cărți în limba maghiară, atât de specialitate cât și beletristice, iar în sala de lectură a bibliotecii se organizează multe activități tematice în limba maghiară. De asemenea școala respectă toate sărbătorile legate de tradițiile și obiceiurile minorităților, facilitând elevilor și profesorilor de etnie maghiară, organizarea de acțiuni în cadrul școlii, sau participarea acestora la manifestări organizate de alte instituții sau parteneri sociali.

4.5.4. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară. Mai mult decât atât membri acestei asociații nu a fost în instituția școlară, pentru că în registrul de evidență a persoanelor străine care vizitează școala nu sunt înregistrați și nici nu au luat legătura cu nici un membru al conducerii școlii.

4.5.6. Petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. Partea reclamată apreciază că nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.6. Punctul de vedere al Liceului vocațional de artă, Tg-Mureș

4.6.1. Partea reclamată consideră că plângerea este nefondată, neverificată la fața locului și nedocumentată de petent. Conducerea Liceului Vocațional de Artă nu are cunoștință de nicio încălcare a drepturilor lingvistice ale părinților și elevilor vorbitori de limbă maghiară, la secretariatul instituției nefiind înregistrată nicio sesizare care să aducă la cunoștință existența vreunei probleme sau să solicite un răspuns la situația mai sus menționată. Liceul Vocațional de Artă respectă întocmai prevederile legale în ceea ce privește afișajul și drepturile lingvistice :

- denumirea bilingvă a liceului este inscripționată pe frontispiciul clădirii principale;

- pagina web a colegiului web:<http://licarta.webs.com> are afișaj bilingv, conținuturile care apar în limba română sunt traduse în limba maghiară;
 - la data transmiterii plângerii, spațiile funcționale au inscripționarea bilingvă; (sălile de clasă au afișaj numeric și nu necesită inscripționare de altă natură)
 - afișe ale concertelor, spectacolelor, vernisajelor, se realizează atât în limba română cât și în limba maghiară;
 - materialele didactice întocmite de cadrele didactice sunt realizate conform LEN 2011;
 - consiliul de administrație al școlii are în componență reprezentanți ai secției maghiare;
 - consiliul părinților are desemnat un reprezentant al secției maghiare în Consiliul Reprezentativ al Părinților la nivelul școlii,
 - școala are parteneriate cu instituții școlare din Ungaria, derulând proiecte cultural-educative care implică elevi de la secția română și maghiară.
- Așadar motivele plângerii nu sunt reale.

4.6.2. Ca urmare a celor menționate, remarcăm o dezinformare totală de către petent a CNCD asupra motivului plângerii și se consideră că peisajul lingvistic din instituție este în conformitate cu legea. Plângerea formulată este evident nedocumentată, formulările sunt generale, fără a fi nominalizate punctual pe unitate școlară problemele constatate, astfel creându-se deliberat o situație conflictuală. Conducerea Liceului Vocational de Artă solicită asociației, prin prezenta, mai multă responsabilitate în documentare, transparență, respectarea legii în ceea ce privește accesul la informație și accesul în instituții, informarea conducerii unității de învățământ referitor la eventualele probleme pe care le constată, înainte de a face reclamații. Partea reclamată consideră, de asemenea, că asemenea acțiuni, realizate în acest mod nu contribuie la rezolvarea problemelor și aduc voit atingere imaginii școlii. În concluzie, se apreciază că în cauză Liceul Vocational de Artă nu se face vinovat de încălcarea prevederilor privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nicio formă de discriminare.

4.7. Punctul de vedere al Liceului cu program sportiv „Szász Adalbert”, Tg-Mureș

4.7.1. Partea reclamată precizează că în instituția școală se promovează cu adevărat multiculturalismul și multilingvismul. Comunicarea din partea școlii adresată elevilor și părinților este realizată atât în limba română cât și în limba maghiară. Dovadă sunt toate materialele de promovare, anunțurile, cuvântările din cadrul festivităților, ședințele cu părinții. Informațiile sunt diseminate în incinta școlii în ambele limbi. Denumirea tuturor spațiilor sunt bilingve. Gazeta școlară este de la lansare bilingvă, dovadă fiind inclusiv denumirea ei „LÉPÉS”. Materialele didactice întocmite de către cadrele didactice sunt în ambele limbi, în funcție de limba de predare. Bogata activitate extracurriculară a școlii cuprinde activități în care se promovează inter și multiculturalitatea. Campaniile de presă sunt atât în publicațiile și posturile de radio și televiziune în limba română cât și în limba maghiară.

4.8. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit nr. 06 Tg-Mureș

4.8.1. Grădinița cu program prelungit nr. 06 Tg-Mureș are în structură și Grădinița cu program prelungit „Lumea Copiilor” Tg-Mureș și Grădinița cu program prelungit „Arlechino” Tg-Mureș. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de

drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.8.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.8.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.8.4. Copiilor de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între grădiniță și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuirii armonioase.

4.9. Punctul de vedere al Colegiului Național „Unirea” Tg-Mureș

4.9.1. Conducerea Colegiului Național Unirea din Tg.Mureș consideră că plângerea este nefondată, neverificată la fața locului și nedocumentată de asociația petentă. Conducerea Colegiului Național Unirea nu are cunoștință de nicio încălcare a drepturilor lingvistice ale părinților și elevilor vorbitori de limbă maghiară, la secretariatul instituției nefiind înregistrată nicio sesizare care să aducă la cunoștință existența vreunei probleme sau să solicite un răspuns la situația mai sus menționată. Asociația Mișcarea Angajament Civic nu a luat legătura în acest an școlar cu instituția și nici nu a informat școala asupra problemelor în speță semnalate CNCD. Ca urmare, se consideră plângerea ca fiind tendențioasă, neverificată și nedocumentată la fața locului.

4.9.2. Colegiul Național Unirea respectă întocmai prevederile legale în ceea ce privește afișajul și drepturile lingvistice :

- denumirea bilingvă a liceului este inscripționată încă din anul 2006 pe frontispiciul clădirii principale;

- pagina web a colegiului www.colegiulunirea.ro are afișaj bilingv, conținuturile care apar în limba română sunt traduse în limba maghiară din anul 2009;
 - la data transmiterii plângerii, spațiile funcționale au inscripționarea bilingvă; (sălile de clasă au afișaj numeric și nu necesită inscripționare de altă natură)
 - anunțurile care privesc elevii, referitoare la activitățile care se derulează, se realizează atât în limba română cât și în limba maghiară;
 - materialele didactice întocmite de cadrele didactice sunt realizate conform LEN 2011;
 - din anul 1998 anuarele realizate la nivelul școlii cuprind prezentări și în limba maghiară;
 - începând cu data de 1.09.2013, conducerea școlii are în componență un director adjunct pentru secția maghiară, iar directorul actual al colegiului este vorbitor și de limba maghiară.
 - consiliul de administrație al școlii are în componență reprezentanți ai secției maghiare;
 - consiliul părinților are desemnat un reprezentant al secției maghiare în Consiliul Reprezentativ al Părinților la nivelul școlii.
 - școala are parteneriate cu o tradiție de peste 15 ani cu instituții școlare din Ungaria, derulând proiecte cultural-educative care implică elevi de la secția română și maghiară.
- Așadar motivele plângerii nu sunt reale.

4.9.3. Ca urmare a celor menționate, partea reclamată remarcă o dezinformare totală de către Asociația Mișcarea Angajament Civic a CNCD asupra motivului plângerii și consideră că peisajul lingvistic din instituția școlară este în conformitate cu legea. Plângerea formulată este evident nedocumentată, formulările sunt generale, fără a fi nominalizate punctual pe unitate școlară problemele constatate, astfel creându-se deliberat o situație conflictuală. Conducerea Colegiului Național Unirea solicită asociației, prin prezenta, mai multă responsabilitate în documentare, transparentă, respectarea legii în ceea ce privește accesul la informație și accesul în instituții, informarea conducerii unităților de învățământ referitor la eventualele probleme pe care le constată, înainte de a face reclamații. Partea reclamată consideră, de asemenea, că asemenea acțiuni, realizate în acest mod nu contribuie la rezolvarea problemelor și aduc voit atingere imaginii școlii. În concluzie, partea reclamată apreciază că în cauză Colegiul Național Unirea nu se face vinovat de încălcarea prevederilor privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nicio formă de discriminare.

4.10. Punctul de vedere al Grădinița cu program prelungit nr. 16 Tg-Mureș, Structura Grădinița cu program prelungit nr. 15 Tg-Mureș

4.10.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat

nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.10.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.10.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.10.4. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între grădiniță și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuiri armonioase.

4.11. Punctul de vedere al Liceului tehnologic „Constantin Brâncuși”, Tg-Mureș

4.11.1. În unitatea școlară au fost și sunt școlarizați elevi de etnie maghiară cărora le-au fost acordate toate drepturile ce erau sau sunt legiferate prin legile în vigoare. Fiindcă la nivelul școlii nu au avut niciodată vre-o sesizare verbală sau scrisă din partea părinților, elevilor sau cadrelor didactice în legătură cu nerespectarea drepturilor minorităților cu privire la utilizarea limbii materne, partea reclamată nu înțelege cum de sunt învinuiți de acest lucru. Dacă totuși există astfel de sesizări în ceea ce îi privește, apreciază că ar fi fost normal și legal să aibă cunoștință de ele.

4.11.2. Dreptul elevilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost niciodată restricționat sau împiedicat să se manifeste, iar pe cale de consecință prevederile Art.27 din Legea 272/2004 în aceasta plângere nu are aplicabilitate. Partea reclamată apreciază că până acum au respectat aceste drepturi ale minorităților.

4.11.3. În ceea ce privește "Comunicarea din partea școlii adresată elevilor și părinților (anunțuri, informații generale în legătură cu înscrieri, examene, etc.)", comunicarea cu părinții se face de către dirigintele clasei, serviciul secretariat și directorul adjunct care sunt de etnie maghiară. Pentru informarea în legătură cu înscrierile au elaborat pliantul de informare în ambele limbi, română și maghiară, au avut anunțuri în presă în ambele limbi și au prezentat oferta școlară la clasele a VIII, inclusiv

informațiile necesare admiterii, în ambele limbi. Pentru elevii absolvenți s-a făcut prelucrarea regulamentului de absolvire de către diriginte, în limba maghiară. Întâlnirile cu părinții la clasele cu predare în limba maghiară se desfășoară în această limbă, diriginții claselor fiind etnici maghiari și/ sau foarte buni cunoscători ai limbii maghiare. La aceste întâlniri participă alături de diriginte și directorul adjunct, care răspunde în mod expres de activitatea acestor clase.

4.11.4. Cu privire la " Informațiile diseminate în incinta școlii care sunt trimise către școli din partea altor instituții de stat cum ar fi ISJ, Primăria etc. " Numărul adreselor și informațiilor legate de viața școlară este zilnic foarte mare și este practic imposibil să se facă traducerea lor imediată de către cineva autorizat în acest sens. Așadar de fiecare dată aceste documente se citesc și se interpretează în limba maghiară de directorul adjunct și/sau secretarul care sunt de etnie maghiară. Răspunsurile către aceste autorități locale, ca de altfel orice document oficial al unității școlare se redactează numai în limba română, conform legii. Acestea poartă ștampila unității și sunt semnate de director, nu pot fi redactate decât în limba statului român, adică limba română.

4.11.5. În legătură cu "Denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor, etc." Firma unității școlare a fost redactată imediat după apariția legii, în ambele limbi, română și maghiară. Respectăm întocmai inscripționarea bilingvă a acestora. Despre "Gazetele școlare", există astfel de afișaje atât în limba română cât și în limba maghiară, unele comune. Orarul școlii este afișat bilingv. Revista școlii " COLOANA" ajunsă la numărul 23 care a fost întotdeauna editată în 2 limbi, română și maghiară. Spectacolele și festivitățile de deschidere și încheiere a anului școlar se desfășoară în ambele limbi.

4.11.6. Referitor la materialele didactice întocmite de către cadrele didactice ale unității de învățământ, respectând prevederile Legii nr.1/2011, Legea Educației Naționale, la clasele cu predare în limba maghiară toate disciplinele se predau în această limbă, excepție făcând Limba și literatura română. Astfel, materialele didactice și suporturile de curs sunt redactate în limba maghiară. Sunt asigurate manuale școlare și foarte multe auxiliare curriculare (mai ales la disciplinele tehnice și de specialitate) în limba maghiară precum și filme sau montaje ppt cu traducere în limba maghiară. Un element important în susținerea preocupării școlii de a respecta dreptul minorităților în folosirea și exprimarea în limba maternă este și faptul că lucrările de absolvire atât la nivelul 2 de calificare cât și la nivelul 3, sunt elaborate și susținute în limba maternă.

4.11.7. Cât privește " pagina WEB a instituției", aceasta se află în lucru pentru a fi tradusă și în limba maghiară. La nivelul unității școlare există o armonie perfectă între cele două etnii, români și maghiari. Sunt foarte mulți colegi români cunoscători ai limbii maghiare care vorbesc în această limbă cu colegii lor, cu elevii și părinții acestora. Nu au avut niciodată disensiuni și stări conflictuale în legătură cu nerespectarea dreptului de exprimare și comunicare în limba maternă, mai mult au parteneriate pentru educație cu școli din Ungaria cu schimb de elevi și profesori la care participă deopotrivă elevi și profesori maghiari și români. Tradiția acestor parteneriate este de 14 ani cu Liceul "Pollack Mihaly" din Pecs și de 12 ani cu Liceul " Gaspar Andras" din Kecskemet. Elevii sunt anual antrenați în a participa la Conferința Internațională a elevilor constructori vorbitori de limbă maghiară organizat de " PORTA SPECIOSA" pentru care elaborează și prezintă lucrări în limba maghiară. În acest fel școala este reprezentată ca unitate de învățământ care promovează valorile culturale ale minorității maghiare și ale realizărilor arhitecturale locale. Fie și numai tradiția menținerii acestor parteneriate poate fi un indiciu important cu privire la existența unui climat de înțelegere, respect și dorință de cunoaștere și înțelegere reciprocă între membrii comunității școlare: profesori, angajați , elevi și părinți, indiferent de etnia lor.

4.11.8. Ar fi apreciat mult mai corect poziția reclamantului, dacă în prealabil acuzației ar fi avut vreo constatare la fața locului, despre care ei să fi avut cunoștință. Partea reclamată apreciază că în cauză, Liceul Tehnologic "CONSTANTIN BRÂNCUȘI" Tg. Mureș, nu se face vinovat de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.12. Punctul de vedere al Grădinița cu program Normal „Pițigoi” „Cinege” Óvodo, Structura Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava Minunată” Tg-Mureș

4.12.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.12.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.12.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.12.4. Copiilor de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între grădiniță și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuirii armonioase.

4.13. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale „Alexandru Ioan Cuza” Tg-Mureș

4.13.1. Petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.13.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Comunicarea orală și scrisă cu elevii și părinții se face în limba maghiară de către cadrele didactice. Revista școlară este multilingvistică axistând articole și în limba maghiară, pe lângă cele scrise în limba română, engleză și franceză. Materialele didactice existente în săli sunt în limba maternă. Comunicarea scrisă și verbală dintre cadrele didactice și părinți este în limba maternă. Planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de monolingvism și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.13.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consiliu Locale, Consiliu Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.13.4. Elevii de la secția maghiară folosesc limba maternă în actul educațional fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este nefondată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea bunei comunicări între grădiniță și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuirii armonioase. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.14. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit „Ștefania” Tg-Mureș

4.14.1. Grădinița tratează cu responsabilitate respectarea drepturilor lingvistice ale copiilor, indiferent dacă sunt de etnie maghiară sau română, și pe cale de consecință nu se poate reține vreo vătămare, indiferent de tipul sau natura acesteia, în ceea ce privește lezarea drepturilor lingvistice ale copiilor înscriși la instituția școlară. Grădinița oferă un peisaj lingvistic în concordanță cu legislația în vigoare, fie că e vorba de

Constituția României ori Legea Educației Naționale. Partea reclamată depune înscrisuri în susținerea punctului de vedere.

4.15. Punctul de vedere al Liceului tehnologic „Electromureș”, Tg-Mureș

4.15.1. Petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.15.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Comunicarea orală și scrisă cu elevii și părinții se face în limba maghiară de către cadrele didactice. Materialele didactice existente în săli sunt în limba maternă. Comunicarea scrisă și verbală dintre cadrele didactice și părinți este în limba maternă. Planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.15.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.15.4. Elevii de la secția maghiară folosesc limba maternă în actul educațional fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este nefondată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea bunei comunicări între grădiniță și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. Școala are ușile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie sau religie, pentru a asigura apropierea între etnii, cunoașterea și acceptarea reciprocă în vederea unei conviețuirii armonioase. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.16. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazu” Tg-Mureș

4.16.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul

invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.16.2. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.16.3. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngădire în acest sens, aciziția potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicării între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.17. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit „Dumbravă Minunată” Tg-Mureș

4.17.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.17.2. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt

subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.17.3. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.18. Punctul de vedere al Liceului tehnologic „Gheorghe Șincai”, Tg-Mureș

4.18.1. La Liceul Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI” învață un număr de 1025 elevi din care 36% sunt elevi de etnie maghiară și 3% sunt elevi de etnie rromă, cuprinși în 40 de clase existente în prezent în liceu, din care 12 clase funcționează în limba maghiară. Toate demersurile didactice la aceste clase se desfășoară în limba maghiară, înștiințarea părinților asupra unor evenimente derulate în școală, sau informări ale acestora cu privire la comportamentul, sau rezultatele fiilor lor se realizează în limba maghiară de către dirigintele clasei, sau de către directorul adjunct, care este de naționalitate maghiară, iar în anumite situații decizionale care trebuie transmise de către directorul unității (vorbitor de limba maghiară) pentru a nu se face nici un fel de confuzie dialogul se poartă prin traducerea comunicării - în caz de nevoie - în limba maghiară de către directorul adjunct. La fiecare început și sfârșit de an școlar, directorul adjunct se adresează în limba maghiară elevilor, iar premiarea elevilor de la secția maghiară se face în limba maghiară.

4.18.2. În incinta școlii elevii și cadrele didactice dialoghează și folosesc limba maghiară și ca urmare dreptul elevilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. Cadrelor didactice care predau la secția maghiară și care doresc, își întocmesc planificările calendaristice în limba maghiară, condica de prezență în care cadrul didactic își consemnează activitatea este completată de către cadrele didactice de la secția maghiară, în limba maghiară.

4.18.3. Elevii de la secția maghiară au propria revistă școlară pe care o redactează în limba maghiară, fiind tipărită din fondurile proprii ale școlii, și distribuită gratuit; elevii au de asemenea propria trupă de teatru cu care participă la activități județene și interjudețene reprezentând școala, în incinta școlii există un avizier pentru anunțuri generale unde se găsesc și afișe exclusiv în limba maghiară, iar pe culoarele școlii există panouri bilingve, sau realizate în totalitate în limba maghiară, dar nu s-a sesizat nici un elev sau cadru didactic de la învățământul cu predare în limba română că ar fi discriminat.

4.18.4. În ceea ce privește metodologiile de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat, a examenelor de certificare a competențelor profesionale, acestea reprezintă documente oficiale ale Ministerului Educației Naționale și a căror traducere nu intră în competența noastră. Pe panoul informativ al examenului de

bacalaureat, care se află în incinta școlii există informații legate de conținuturile disciplinelor din care urmează a se susține examenul de bacalaureat, informații care sunt scrise și în limba maghiară. Partea reclamată consideră deci că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” în școală, această definiție fiind total greșită și neadevărată față de situația existentă în liceul nostru.

4.18.5. Chiar și în misiunea școlii, pe baza căreia se proiectează întreaga activitate educativă din școală - Liceul tehnologic "GHEORGHE ȘINCAI" asigură accesul tuturor elevilor la servicii de educație și instruire profesională stimulând dezvoltarea carierei și inserția socio-profesională, promovând profesionalismul, egalitatea de șanse, solidaritatea și toleranța - se promovează ideea nediscriminării de nici un fel. Făcând, pe scurt o prezentare a activităților din școală, partea reclamată consideră acțiunea Mișcării Angajament Civic ca fiind partinică și tendențioasă.

4.18.6. În prezenta plângere, se face referire la sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii. Petiționarul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea prezentată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, dar mai firesc era ca presupusele nemulțumiri a părinților să fie depuse instituției reclamate, iar în caz de nerezolvare să se adreseze altor foruri guvernamentale sau neguvernamentale. În instituție nu au existat nemulțumiri de natura căroră face referire petiționarul nici din partea elevilor sau părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară; la nivelul conducerii școlii nu s-a primit nicio plângere nici de la elevi nici de la cadrele didactice și nici de la părinți. Mai mult de atât, membri acestei mișcări nu au fost în instituția noastră școlară, pentru că în registrul de evidență a persoanelor străine care vizitează școala nu sunt înregistrați și nici nu au luat legătura cu nici un membru al conducerii școlii.

4.18.7. Analizând punctual și alte articole din documentele ta care face referire petiționarul observăm că sunt invocate prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale subliniindu-se că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar aceste acte normative. Referitor la ultimul paragraf, reclamatul se întrebă care sunt cele patru școli din totalul de 20 enumerate în plângere, la care face referire petiționarul? Cele două decizii ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării la care se face referire, după cum s-a demonstrat nu le pot fi opozabile, respectiv deciziile 172/2011 și 396/2013. Articolul 4 alin. 2 din Legea 215/2001 cu completările și modificările ulterioare, petiționarul îl invocă ca bază legală pentru reclamația adresată, dar acesta nu are legătură cu tema prezentei petiții.

4.18.8. În urma Hotărârii Consiliului Local Municipal nr. 30 din 31 ianuarie 2013 privind aprobarea unor măsuri în domeniul inscripționării bilingve a unităților de învățământ preuniversitar de stat din Municipiul Tîrgu Mureș , Primăria municipiului Tg. Mureș a alocat fondurile necesare pentru realizarea inscripționării bilingve a unităților școlare astfel urmând a fi soluționată și această problemă sesizată de Mișcarea Angajament Civic. În concluzie Liceul Tehnologic "GHEORGHE ȘINCAI" nu se face vinovat de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare, iar în sprijinul celor susținute se anexează dovezi.

4.19. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit „Manpel” Tg-Mureș

4.19.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale

minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.19.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Planificarea activității la grupe a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul responsabilului de comisie metodică de la limba maghiară care asigură traducerea verbală din limba română în limba maghiară a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.19.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Cu toate acestea instituția are inscripționare și în limba maghiară. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.19.4. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.20. Punctul de vedere al Liceului tehnologic Traian Vuia Tg. Mureș

4.20.1. Grădinița cu program normal Nr. 9 Tg. Mureș este o structură a Liceului tehnologic Traian Vuia Tg. Mureș. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are

cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituțiile reclamate nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară. În instituțiile școlare reclamate se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. La clasele (grupele) de la secția maghiară predarea se face în limba maternă.

4.20.2. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate ale Ministerului Educației Naționale. Petitionerul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.20.3. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea bunei comunicări între cele două instituții școlare și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.21. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale Dacia Tg. Mureș

4.21.1. Partea reclamată apreciază că sesizarea trebuia să cuprindă în mod concret pentru fiecare unitate de învățământ enumerată care dintre informațiile și anunțurile existente în acea unitate încalcă dreptul lingvistic al minorității maghiare și, dacă acest aspect corespunde realității, să solicite în mod concret, punctual să fie îndreptat. Nu se pot emite acuzații la mod general pentru toate unitățile reclamate, ci dacă există vreo suspiciune de încălcare a drepturilor lingvistice ale cetățenilor români de etnie maghiară, aceasta trebuie arătată în mod concret, trebuie indicată unitatea de învățământ care s-ar afla sub incidența acestei acuzații și data la care s-ar fi săvârșit presupusa faptă. În lipsa acestor elemente este extrem de anevoios să fie emisă o decizie de sancționare fără a fi individualizată fapta de care se fac vinovați. Mai mult de atât, se apreciază că petiția adresată în mod direct Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării fără o încercare de rezolvare pe cale amiabilă, în cazul în care această problemă este reală, cu cel care se face vinovat de săvârșirea acesteia, petiția fiind tendențioasă și rău-voitoare și că de fapt, problema nu se dorește a fi rezolvată într-un mod amiabil în limitele impuse de lege.

4.21.2. În plângerea formulată se face referire la eventuale sesizări făcute de părinții elevilor școlii, însă această afirmație nu are o bază reală, întrucât nu au fost înregistrate niciun fel de plângeri de această natură. Acestea sunt doar presupuneri, nesustinite de nicio plângere scrisă sau verbală, întrucât existența acestora ar fi trebuit să fie înregistrată în Registrul de intrări-ieșiri existent la secretariatul instituției și în caz de nerezolvare să se adreseze altor foruri guvernamentale sau neguvernamentale. În

cadrul instituției școlare nu au existat nemulțumiri de această natură, nici din partea părinților, nici din partea elevilor și nici din parte cadrelor didactice de etnie maghiară. Partea reclamată este deschisă la orice discuții și la rezolvarea amiabilă a oricăror probleme, în limitele legale și fără încălcarea drepturilor tuturor cetățenilor acestei țări, drepturi consfințite prin legea fundamentală a României, respectiv Constituția României, care apără drepturile și interesele tuturor cetățenilor acestei țări.

4.21.3. În școală se desfășoară învățământ și în limba maghiară, iar copiii, părinții și cadrele didactice folosesc limba maternă în incinta instituției, fără să fie îngrađiți în vreun fel. Comunicarea orală și scrisă cu elevii și părinții de etnie maghiară se face în limba maternă a acestora de către cadrele didactice. Materialele didactice sunt realizate și afișate în sălile de clasă cu predare în limba maghiară în limba maternă a acestora. Planificarea activității la clasă a cadrelor didactice se face în limba maternă, aceste planificări fiind verificate de către directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba maghiară în limba română a acestor documente.

4.21.4. În ceea ce privește Școala Gimnazială "Dacia" Târgu Mureș, motivele invocate în petiție sunt nefondate, întrucât tot ceea ce a depins de conducerea acesteia în respectarea drepturilor lingvistice ale cetățenilor români de etnie maghiară a fost realizat, respectiv;

- afișierul eu prezentarea claselor din această unitate de învățământ este realizat bilingv;

- denumirea claselor și cabinetelor sunt scrise și în limba maghiară;
- materialele didactice întocmite de cadrele didactice sunt în limba de predare a fiecărei clase;

- informațiile comunicate de conducerea instituției de învățământ se realizează în limba de predare a fiecărei clase;

- ședințele școlare se țin în limba de predare a clasei respective;
- orice informație ajunge la beneficiarii ei în limba în care studiază.

Ce nu se poate controla sunt afișele puse de diferite instituții din afara școlii cu privire la diverse evenimente culturale, cursuri, spectacole etc, pentru care există un afișier în afara școlii, însă nu se poate impune acestor entități culturale, economice și de altă natură ca să editeze într-o anumită limbă, întrucât acest aspect le depășește atribuțiile și ține de politica managerială a acestora.

4.21.5. Rclamatul este nedumerit cu privire la această petiție, în condițiile în care atmosfera din instituția este una de colaborare, de prietenie, de amicitie, de între toți membrii acesteia. Nu au existat conflicte pe baza apartenței la o anumită etnie, copiii sunt prieteni și colegi care se înțeleg bine, cadrele didactice sunt în relații foarte bune și nu știm dacă o astfel de acțiune nu ar putea duce la o alterare a acestor relații foarte bune de conviețuire?

4.21.6. Se face vorbire în petiție de o sancționare în baza Deciziei nr. 172/2011 și 396/2013 a CNCD, decizii despre care nu au cunoștință și nu cunosc conținutul lor. Au încercat să le vizualizăm pe site-ul CNCD, însă nu au reușit, drept pentru care nu își pot exprima o părere raportat la acestea. În concluzie, se solicită respingerea petiției ca nefondata pentru motivele expuse mai sus. Se anexează dovezile privind existența inscripțiilor bilingve.

4.22. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale Europa Tg. Mureș

4.22.1. Comunicarea din partea școlii adresată elevilor și părinților se realizează atât în limba oficială a statului român, cât și în limba maghiară, atât prin intermediul directorului adjunct (care este de etnie maghiară), cât și cu ajutorul diriginților claselor cu predare în limba maghiară, care își folosesc în mod nestingherit limba maternă în comunicarea cu elevii și părinții acestora. De transmiterea informațiilor diseminate în

incinta școlii se ocupă directorul adjunct și toții profesorii de etnie maghiară care predau la clasele respective.

4.22.2. În incinta unității școlare sălile de clasă sunt numerotate cu cifre arabe, iar clasele cu cifre romane și litere; VII A, III D, IV E etc. Cât privește laboratoarele, denumirea acestora este bilingvă. Partea administrativă, precum și denumirea școlii sunt, de asemenea, inscripționate bilingv, așa cum o demonstrează imaginile anexate.

4.22.3. Școala Gimnazială "Europa" își demonstrează spiritul european și la nivelul publicațiilor pe care le editează periodic, alocând spații speciale articolelor în limba maghiară. Materialele didactice întocmite de către profesorii de etnie maghiară sunt în proporție de 100% în limba maghiară, chiar și în cazul planificărilor anuale sau semestriale. Școala Gimnazială "Europa" are un sile propriu, unde profesorii de etnie maghiară pot să posteze informații sau documente școlare în limba maternă.

4.22.4. Școala Gimnazială "Europa" Târgu-Mureș a făcut, în perioada 01.08.2013 – 15.09.2013 obiectul unui proces de relocare. Astfel, de la sediul de pe strada Horea nr. 19,23, unitatea a fost relocată, conform HCL Tg.-Mureș nr. 232/25 iulie 2013, urmând să funcționeze, din anul școlar 2013-2014, la sediul aflat pe strada Dr. Victor Babeș nr. 11. Această relocare a presupus o serie de lucrări de reparații și reamenajări ale spațiilor date spre folosință la noul sediu al școlii, fapt care a împiedicat de o manieră fizică, obiectivă instalarea plăcuțelor bilingve în incinta unității de învățământ. După încheierea acestor lucrări, în după-amiaza zilei de 15.09.2013, au fost montate, la exterior, plăcuțe bilingve cu titulatura școlii. De asemenea, în incinta instituției, începând cu prima zi din acest an școlar, toate titlaturile compartimentelor administrative, ale laboratoarelor de specialitate, precum și anunțurile de interes public sau general sunt afișate și în limba maghiară.

4.22.5. Având în vedere aceste realități, partea reclamată consideră fără obiect plângerea formulată împotriva școlii. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.22.6. Școala Gimnazială "Europa" Târgu-Mureș include din acest an școlar și Grădinița cu PP "Căsuța din povești". Școala Gimnazială "Europa" Târgu-Mureș a făcut, în perioada 01.08.2013 -15.09.2013 obiectul unui proces de relocare și, în același timp, i-a fost arondată, începând cu anul școlar 2013-2014, Grădinița cu PP "Căsuța din povești"(nr. 19). Partea reclamată apreciază ca nefondată plângerea făcută, întrucât la sediul instituției s-au aplicat prevederile legale după cum o dovedesc și probele foto atașate la dosar. Mai mult, angajații de etnie maghiară din instituția de învățământ nu se consideră discriminați și nici nu cred că le sunt încălcate drepturile legale privitoare la peisajul lingvistic oferit de grădiniță. Având în vedere aceste realități, partea reclamată consideră fără obiect plângerea formulată împotriva școlii, fapt pentru care se solicită să se constate inadmisibilitatea, atât de jure, cât și de facto a acesteia.

4.23. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale George Coșbuc Tg. Mureș

4.23.1. Petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.23.2. În școală se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Planificarea activității la

clase a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul directorului adjunct care asigură traducerea verbală din limba română în limba maghiară a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.23.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.23.4. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a elevilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de teme. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea bunei comunicări între școală și elevi, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie școala nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.24. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale Nicolae Bălcescu Tg Mureș

4.24.1. Referitor la comunicarea din partea școlii, adresată elevilor și părinților, aceasta se face prin anunțuri bilingve. O serie de instituții culturale diseminează în incinta școlii, cu aprobarea direcțiunii, materiale informative bilingve. Denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor etc. este inscripționată bilingv. Există, în incinta școlii, gazete școlare în limba română, gazete școlare în limba maghiară și gazete școlare bilingve.

4.24.2. Clasele de etnie maghiară au peisajul lingvistic interior, exclusiv în limba maghiară (sau bilingv, acolo unde profesorii de etnie maghiară au considerat util). Revista școlii este concepută, în ideea multilingvismului și multiculturalismului, în limbile română, maghiară, engleză și franceză. Începând cu titlul (Anotimpurile copilăriei / A gyerekkor évszakai / Childhood seasons / Saisons de l'enfance), și continuând cu materialele publicate.

4.24.3. Materialele didactice întocmite de către cadrele didactice ale unității de învățământ sunt în conformitate cu limba de predare a claselor (română sau maghiară). Paginile web ale școlii cuprind inclusiv materiale bilingve. Având în vedere cele expuse, partea reclamată consideră că Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Tg. Mureș oferă condițiile de manifestare a drepturilor lingvistice pentru toți copiii, indiferent de etnie.

4.25. Punctul de vedere al Grădiniței Codrișor Tg. Mureș

4.25.1. Petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are

cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.25.2. În grădiniță se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției, oferta grădiniței este redactată și în limba maghiară. Planificarea activității la grupe a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de coordonatorul instituției cu ajutorul cadrelor didactice de etnie maghiară care asigură traducerea verbală din limba română în limba maghiară a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.25.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.25.4. Copiilor de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a preșcolarilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între preșcolari, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie grădinița nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.26. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit „Licurici” Tg-Mureș

4.26.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.26.2. În grădiniță se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Planificarea activității la

grupe a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul responsabilului de comisie metodică de la limba maghiară care asigură traducerea verbală din limba română în limba maghiară a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.26.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primării, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Cu toate acestea instituția are inscripționare și în limba maghiară. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritate, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.26.4. Copiilor de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a preșcolarilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea bunei comunicări între preșcolari, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie grădinița nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

4.27. Punctul de vedere al Grădiniței cu program prelungit „Rândunica” Tg-Mureș

4.27.1. Petentul folosește sintagma „peisaj lingvistic interior” sau peisaj lingvistic al instituției de învățământ” și enumeră o serie de evenimente despre care spune că sunt elemente constitutive a acestui peisaj lingvistic fără a preciza actul normativ care le reglementează atât ca sintagmă cât și ca elemente constitutive a acestei sintagme. În limba română nu se regăsește sintagma de „peisaj lingvistic”. De asemenea petentul invocă mai multe prevederi ale legislației României legate de drepturile lingvistice ale minorităților naționale și că nerespectarea acestora este considerată discriminatorie, dar nu indică clar despre ce acte normative este vorba, făcându-se doar referire la două decizii ale CNCD care nu pot fi opozabile școlii, respectiv deciziile nr. 172/2011 și 396/2013. Petentul face referire la eventuale sesizări înaintate de către părinții elevilor școlii, sesizări despre care partea reclamată nu are cunoștință. Petentul trebuia să anexeze aceste înscrisuri la plângerea formulată. În instituția reclamată nu au existat nemulțumiri de această natură nici din partea elevilor și/sau a părinților și nici din partea cadrelor didactice de etnie maghiară.

4.27.2. În grădiniță se desfășoară învățământ în limba maghiară, iar copii, părinții și cadrele didactice folosesc această limbă în incinta instituției. Planificarea activității la grupe a cadrelor didactice se face în limba maghiară, aceste planificări fiind verificate de directorul instituției cu ajutorul responsabilului de comisie metodică de la limba maghiară care asigură traducerea verbală din limba română în limba maghiară a acestor planificări, deci se consideră că nu se poate vorbi de un „peisaj monolingvistic” și despre lipsa de voință în legătură cu oferirea și respectarea drepturilor lingvistice.

4.27.3. Referitor la baza legală invocată, respectiv art. 4 alin 2 din Legea 215/2001, aceasta nu se referă la dreptul sau obligația de a inscripționa denumirea instituțiilor de învățământ. Mai mult, legea invocată se referă la instituțiile publice locale precum Primăriei, Consilii Locale, Consilii Județene, iar instituțiile de învățământ sunt subordonate nemijlocit inspectoratelor școlare care sunt instituții deconcentrate. Cu toate acestea instituția are inscripționare și în limba maghiară. Petiționarul să precizeze și să probeze exact în ce sens nu au fost respectate aria geografică a fiecărei limbi regionale sau minoritare, încurajarea folosirii oral sau în scris a limbilor regionale minoritare și promovarea studiilor și a cercetărilor în domeniul limbilor regionale sau minoritare în universități sau instituții echivalente.

4.27.4. Copiii de etnie maghiară li se asigură învățământ în limba maternă, încă din ciclul preșcolar, activitățile extracurriculare a preșcolariilor de la secția maghiară sunt exclusiv în limba maghiară fără nici o îngrădire în acest sens, acuzația potrivit căreia aceștia ar fi discriminați este mai mult decât deplasată și lipsită de temei. De asemenea dreptul copiilor de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care fac parte nu a fost în nici un fel și niciodată restricționat în unitatea școlară. În dovedirea buneii comunicări între preșcolari, părinți și cadre didactice aparținând minorităților naționale stă faptul că la nivelul unității școlare nu s-a înregistrat nici o plângere sau sesizare în acest sens. Orice cerere adresată instituției în limba minorităților naționale a fost soluționată de angajații instituției, cunoscători ai limbii minorităților. În concluzie grădinița nu se face vinovată de încălcarea prevederilor legale în vigoare privind respectarea drepturilor lingvistice ale minorităților și prin activitatea sa nu a săvârșit nici o formă de discriminare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petiția, cum a fost formulată, este una generală, fără un obiect suficient de univoc, care ar permite o apărare a reclamațiilor privind existența sau inexistența faptelor. Petiția se îndreaptă împotriva unui număr mare de unități de învățământ față de care, în mod global, se formulează șase capete de cerere: școala nu comunică cu elevii și părinții în limba maghiară; informațiile diseminate în incinta școlii nu sunt traduse și în limba maghiară; clasele, laboratoarele, birourile etc. din incinta școlii nu sunt inscripționate bilingv; gazeta școlară nu este bilingvă; materialele didactice întocmite de cadrele didactice nu sunt bilingve, paginile de web nu sunt bilingve. În mod evident nu toate unitățile de învățământ au gazete școlare și nu toate au pagini de web. Petenta totuși formulează inclusiv aceste capete de cerere împotriva tuturor reclamațiilor. Reclamații, în punctele lor de vedere, oferă răspunsuri în unele situații explicând că cele afirmate de reclamați nu corespund adevărului, se respectă principiul bilingvismului, dar majoritatea lor răspund doar la unele capete de cerere, considerând că celelalte capete de cerere nu le sunt aplicabile, iar o parte a reclamațiilor a adoptat poziția de a nu se referi la situația concretă din unitatea de învățământ ci doar la poziția lor juridică privind exercitarea bilingvismului în unitățile de învățământ.

5.2. O.G. nr. 137/2000, la art. 20 alin. 6 prevede: *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

5.3. Colegiul director constată că petenta nu a depus nici un probatoriu la dosar. Invocă – și doar în cadrul concluziilor scrise – că modul în care s-au apărut reclamații ar reprezenta dovada că faptele arătate în petiție ar fi conforme cu realitatea. Analizând

însă apărările reclamațiilor, Colegiul director nu poate constata univoc care din cele șase capete de cerere sunt valabile față de care unități de învățământ. În această situație nu se poate constata unele fapte concrete, care ar putea fi sancționate contravențional.

5.4. Totodată având în vedere punctele de vedere ale reclamațiilor și afirmațiile petetului, Colegiul director arată modul în care interpretează situația juridică privind capetele de cerere formulate.

5.5. Principii:

5.5.1. Unitățile de învățământ sunt subordonate autorităților publice locale, astfel îi sunt aplicabile prevederile **Legii nr. 215/2001**.

5.5.2. Unitățile de învățământ oferă servicii publice, astfel îi sunt aplicabile prevederile **Cartei limbilor regionale sau minoritare**, în forma ratificată de România prin **Legea nr. 282/2007**.

5.5.3. Dreptul la informare este un drept important, care trebuie asigurat fără discriminare, în sensul **O.G. nr. 137/2000**.

5.6. Aplicare principiilor privind domeniul informațiilor de interes public:

5.6.1. Colegiul director a arătat prin soluțiile sale în mod repetat că autoritățile publice locale (inclusiv cele subordonate), instituțiile care oferă servicii publice trebuie să ofere informațiile de interes public atât în limba română, cât și în limba minorităților naționale, acolo unde o astfel de solicitare este rezonabilă (comunitatea minoritară este peste 20% din populația localității).

5.6.2. Această obligație nu vizează doar acele domenii care au fost clar stabilite de **Legea nr. 215/2001** sau **Legea nr. 282/2007**, discriminarea poate fi constatată și privind alte domenii, cum ar fi paginile de internet ale autorităților publice locale, care nu au o reglementare legală concretă, dar care acoperă domeniul informațiilor de interes public.

5.6.3. Instanțele de judecată au o cazuistică favorabilă acestei interpretări, constatând că hotărârile CNCD în domeniu sunt legale (a se vedea spre exemplu **Decizia nr. 6048/14.12.2011** a Înaltei Curți de Casați și Justiție în **Dosarul nr. 231/43/2010**).

5.7. Aplicarea principiilor asupra capetelor de cerere:

5.7.1. Inscricționarea bilingvă a instituțiilor de învățământ este o formă de comunicare cu exteriorul, care trebuie să se supună prevederilor **Legii nr. 215/2001**, astfel condiția de a utiliza o limbă minoritară este ca minoritatea respectivă să atigă pragul de 20% din comunitatea locală.

5.7.2. În interiorul școlii informațiile trebuie să se ofere în limba beneficiarilor (limbile în care se desfășoară educația). Cerința unei societăți multiculturale este de a oferi spațiu liber limbilor, limbile secțiilor de predare trebuie promovate prin informațiile de interes public, prin evenimente școlare etc., ele nu pot fi închise în spatele ușilor acelor clase în care se predă în limbi minoritare.

5.7.3. Comunicarea în interior a informațiilor de interes public, către părinți și elevi, trebuie să se realizeze în limba beneficiarilor.

5.7.4. Unitățile de învățământ nu pot fi obligate să traducă informații diseminate în incinta școlilor de alte instituții, cum ar fi Inspectoratul Școlar, Primăria sau Ministerul Educației. Responsabilitatea pentru aceste materiale o poartă instituțiile care diseminează aceste informații. Școlile nu pot refuza diseminarea acestor informații, pe motivul că nu sunt în toate limbile beneficiarilor, întrucât acest lucru ar putea afecta negativ toți elevii și părinții.

5.7.5. Denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor și a altor încăperi din incinta unităților de învățământ trebuie afișate și în limbile beneficiarilor.

5.7.6. Gazetele școlare pot reprezenta pe de o parte un mijloc de comunicare a unor informațiilor de interes public, dar totodată și un mijloc de promovare a ideilor elevilor, a unor valori culturale (cum ar fi spre exemplu eseuri, poezii ale elevilor).

Informațiile de interes public trebuie comunicate inclusiv prin gazeta școlară în limbile beneficiarilor, însă celelalte articole nu, oferind totodată posibilitatea ca și beneficiarii de altă limbă decât cea majoritară să publice astfel de materiale.

5.7.7. Materialele didactice întocmite de către cadrele didactice nu trebuie traduse în limbile beneficiarilor, dar trebuie facilitat ca și cadrele didactice ale comunităților minoritare să aibă posibilitatea de a pune la dispoziția elevilor materiale didactice în limbile beneficiarilor.

5.7.8. Pagina de web a unităților de învățământ pot conține pe de o parte informații de interes public, dar totodată pot promova ideile elevilor, valori culturale (cum ar fi spre exemplu eseuri, poezii ale elevilor). Informațiile de interes public trebuie traduse în limbile beneficiarilor, însă celelalte materiale nu, oferind totodată posibilitatea ca și beneficiarii de altă limbă decât cea majoritară să publice astfel de materiale pe pagina de web a unităților de învățământ.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele nu au fost probate conform art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA - membru

HALLER ISTVÁN - membru

JURA CRISTIAN - membru

LAZĂR MARIA – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA - membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – membru

Motivele de fapt și de drept redactate (pct. V) de Haller István
Pct. I-IV, VI-VII. redactate de Daniel Drăguș

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.